

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej.

«Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Uredništvo: Knafljova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Upravništvo: Knafljova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Pavle Radić ustreljen v Narodni skupščini Stepan Radić smrtnonevarno ranjen

Radikalni poslanec Puniša Račić je na današnji seji Narodne skupščine z revolverjem streljal na poslance KDK, ubil Pavla Radića, nevarno ranil Stepana Radića, dr. Basarička, dr. Pernarja in Ivana Grandjo

Beograd, 20. junija ob 11.40. Na današnji seji Narodne skupščine se je zgodil zločin, kakršnega še ne beleži zgodovina evropskih parlamentov. Kljub skrajni napetosti, ki je zavladala zadnje dni med vladno večino in opozicijo, ni mogel nihče pričakovati take tragedije.

Po otvoritvi seje je prišlo med običajno debato o zapisniku do ostrega spopada med opozicijo in poslanci vladne večine. Med viharjem se je nenadoma pojavil na govorniškem odru znani črnogorski radikal in velesrbski hegemonist Puniša Račić, ki se je že na zadnjih sejah tako eksponiral s svojimi vehementnimi napadi proti poslancem KDK. Potegnil je iz žepa revolver in oddal pet strelcev na poslance KDK. Vsi strelci so žal zadeli.

Pavle Radić se je zgrudil na tla, zadet v srce. Bil je takoj mrtev.

Naslednji strelci so pogodili poslance Stepana Radića, dr. Basarička, dr. Pernarja in Ivana Grandjo.

Stepan Radić je zadet v trebuh. Zgrudil se je nezavesten na tla. Skoro ni upanja, da bi ostal pri življenju.

Dr. Basariček je dobil kroglo v vrat, Ivan Grandja pa v prsa. Tudi njuno stanje je brezupno. Dr. Pernar je ranjen v levo ramo.

V skupščinski dvorani je nastala nepopisna panika. Nekateri poslanci so planili proti izhodu, drugi pa so navalili na govorniški oder, da bi preprečili nadaljne umore očitno pobesnelega Puniše Račića. Tudi poslanci vladne večine so planili proti Račiću, da bi ga razorožili. Puniša Račić se je v splošnem kaosu posrečilo, da je pobežnil iz skupščinske dvorane. Izginil je brez sledu.

Seja Narod. skupščine je bila takoj prekinjena. Ni še znano, kdaj se bo vršila prihodnja.

Vest o groznem zločinu v parlamentu se je bliskovito razširila po vsem mestu in izzvala nepopisno razburjenje. Vse življenje v Beogradu je zastalo. Vsi govore le o tragediji v Narod. skupščini. Splošno vlada prepričanje, da bo rodil ta zločin usodne posledice.

Takoj po zaključku skupščinske seje so se sestali v parlamentu navzoči ministri k seji, na kateri so se posvetovali o ukrepih, da se ohraniti kljub današnjim groznim dogodkom red in mir. Kaj je ministrski svet sklenil, ni znano. Izvedeti je bilo mogoče le toliko, da je do nadaljnjega ustavljen ves brzojavni in telefonski promet z inozemstvom.

Beograd, 20. junija. Takoj po krvavem dogodku v Narodni skupščini je notranje ministrstvo izdalo odlok, da se do nadaljnjega prekinijo vse zveze z inozemstvom. Od 12. ure naprej je nemogoč z inozemstvom vsak brzojavni in telefon. promet.

Ljubljana, 20. junija ob 13. Telefonski promet z Beogradom je ustavljen. Dovoljeni so samoderjavni pogovori. Prepovedani so tudi telefonski razgovori med Ljubljano in drugimi kraji v Sloveniji. V trenutku, ko to pišemo, je mogoče govoriti v Ljubljani le lokalno.

Danes so padli v Narodni skupščini usodni strelci. Radikalni poslanec Puniša Račić, ki se je v zadnjem času v Narodni skupščini posebno odlikoval s svojimi pretiranimi velesrbskimi izjavami, v navalu besnosti streljal na poslance SKS, ki so stali zbrani v skupini okoli govorniškega odra, in žrtev njegovih strelcev so postali najodličnejši hrvatski voditelji Kmetско demokratske koalicije. Pet strelcev je oddal in vseh pet jih je zadelo.

Kot smrtna žrtev je padel poslanec Pavle Radić, minister na razpoloženju, smrtno nevarno ranjen je tudi St. Radić, predsednik KDK, ki ga je strel zadela v trebuh, nevarno so ranjeni tudi poslanci dr. Basariček, dr. Pernar in Ivan Grandja.

Zločinec je pobežnil. Krvavi dogodek, ki se je pripetil danes v Narodni skupščini, je edinstven v

zgodovini evropskega parlamentarizma. Pripetil se je v času, ko je opozicija izjavljala svojo pripravljenost za sporazumno sodelovanje z vladno večino v svrhu rešitve nujnih državnih problemov, v trenutku, ko je opozicija v interesu države pokazala skrajno pomirljivost.

Se žalostneje je dejstvo, da se je to pripetilo ob desetletnici ujedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev v skupno narodno državo, ob obletnici, ko bi morali ponovno manifestirati svoj narodni sporazum.

Gotovo je, da bo ta dogodek odjeknil ne samo po vsej naši državi, temveč tudi v inozemstvu.

Ni običaj in tudi politična zgodovina še nikdar ni zabeležila razen v fašistični Italiji, da bi se parlamentarna večina borila proti opoziciji z revolverjskimi strelci in prirejela atentate

na njo. Pripetili so se atentati od strani zatirane opozicije proti tiranom, kaj takega, kar se je pripetilo danes v jugoslovenskem parlamentu, pa se doslej ni zgodilo niti v fašistični Italiji.

Jasno je, da gremo težkim časom nasproti. Ni mogoče, da bi ostal še nadalje ta parlament, v katerem poslanci niso varni svojega življenja pred ljudmi, ki so bili vanj poslani s pomočjo policije.

Kljub ogorčenju, ki nas navdaja ob vesteh o krvavem dogodku v naši Narodni skupščini, je potrebno, da ohrani naša javnost hladno kri. Z današnjim dogodkom si je sedanj režim sam zapечатil svojo usodo.

Uverjeni smo, da bo država iz teh težkih trenutkov, ki jih preživlja, izšla še čvrstejša, kakor je bila doslej. Kri, ki so jo prelili poslanci KDK v obrambi pravic našega trpečega naroda, ne bo prešla zaman.

Ko žalujemo ob žrtvah brezmejne strankarske pohabske, kličemo:

Živela Jugoslavija!

Živel njen vladar kralj Aleksander, naš up in naša nada v teh težkih dneh!

Živela demokracija, živel pravi parlamentarizem!

Manifestacije na Principovem grobu

— Split, 20. jun. Tukajšnja »Orjuna« je sklenila, da priredi na Vidovdan pohod na grob Gavril Principa. Vso tozadevno akcijo vodi sarajevska organizacija Narodne obrane, ki želi, da bi prišlo na Vidovdan do velike narodne manifestacije na Principovem grobu.

Pri Pagu ponesrečeni hidroplan dvignjen iz morja

— Split, 20. jun. Te dni so pripeljali v mornariški hangar v Divuljah hidroplan »Dod 209«, ki se je 3. t. m. ponesrečil pri Pagu. Reševalna dela je izvršila vojna ladja »Močnik«.

Neutemeljeno osumljenje beograjskega trgovca

— Beograd, 20. junija. Včeraj je bila objavljena razsodba v procesu proti trgovcu Kari, ki je bil osumljen, da je sam zažgal svojo trgovino, da bi dobil zavarovalnino v znesku 6 milijonov Din. Sodišče je obtožbenca oprostilo, ker osumljenja ni bilo mogoče niti najmanj dokazati.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA

Devize: Amsterdam 0—22.925, Berlin 13.57—13.60 (13.585), Bruselj 0—7.937, Budimpešta 0—9.912, Curih 1093.5—1096.5 (1095), Dunaj 7.9855—8.0155 (8.0005), London 277.0—277.8 (277.4), New York 56.72—56.92 (56.82), Pariz 222.2—224.2 (223.2), Praga 168.05—168.85 (168.45), Milan 297—299 (298).

Efekt: Celjska 158 den., Ljubljanska Kredita 128 den., Kreditni zavod 165—175, Večje 105 den., Ruše 280—300, Stavbna 56 den., Sešir 105 den.

Lesni trg: Tendence nespremenjena. Zaključeni so bili 3 vagoni, in sicer 1 vagon desk, smreka, jelka, monte, od 18—48 mm, od 16 cm naprej, meja 24, fco. vag. meja po 517.50, 1 vag. hrastovih desk (podno), 42 mm, 2.85 m dolž., z nad merami, 1 II., 18—28 cm, fco. vag. meja po 1260 in 1 vagon tramov merkantilnih, 4/4, 4/5, 5/7, 6/8, od 5 do 7.5 m, fco. vag. meja po 300.

Deželni pridelki: Tedenca mlačna. Zaključkov ni bilo.

ZAGREBSKA BORZA

Curih: Beograd 9.1325, Berlin 123.95, Milan 27.24, London 25.315, New York 518.65, Pariz 20.40.

INOZEMSKE BORZE

Devize: Dunaj 800.05, Berlin 13.585, London 277.40, Milan 298.7, Pariz 223.20, Praga 168.45, Curih 10.95, New York 56.82.

Pavle Radić †

Pavle Radić, ki je padel danes kot žrtev zločinske roke, je bil poleg svojega strica Stepana Radića glavni voditelj hrvatskih kmetov in od ustanovitve Kmetско-demokratske koalicije tudi eden najsposobnejših borcev in voditeljev tega močnega narodnega pokreta. Neprecenljive zasluge pa si je pridobil za hrvatskega kmeta tudi s svojim delom na zadružnem in kulturnem polju. Njegova smrt pomenja nenadomestljivo izgubo ne samo za Hrvate, ampak za ves jugoslovenski narod.

Pavle Radić je bil rojen 1. januarja 1880. v Trebarjevu pri Sisku. Študiral je gimnazijo v Zagrebu, nato pa trgovsko akademijo v Pragi. Njegova glavna zasluga je, da so radićevci opustili svojo negativno politiko in aktivno vstopili v naše državno življenje. Do lanskih volitev, ko Stepan

Radić ni bil poslanec, je pokoini Pavle vodil parlamentarno delegacijo HSS in jo zastopal kot minister agrarne reforme tudi v vladi.

Ranjeni poslanci

Posl. dr. Gjuro Basariček je star 44 let. Kot publicist in prosvetni delavec je bil od nekdaj odličen sobojevnik Stepana Radića. Dr. Ivan Pernar je po poklicu odvetnik v Zagrebu. Tudi on spada med najodličnejše voditelje HSS, odnosno KDK. Ko je bila HSS v vlad, je bil držav. podtajnik v notranjem ministrstvu.

Posl. Ivan Grandja je inteligenten hrvatski seljak iz Šašincev pri Zagrebu. V Narodni skupščini je vzbujal že ponovno pozornost in priznanje s svojimi jasnimi in odločnimi govori, v korist kmetijskih interesov.

Amundsen rešil Nobila

Amundsen je danes ponoči našel generala Nobila in del posadke ter pristal s francoskim hidroavionom „Latham“ — Po še nepotrjenih vesteh je najden tudi ostali del posadke

Oslo, 20. jun. Danes zjutraj je dospela semkaj vest, da je Amundsen s francoskim letalom »Latham«, ki ga je krmaril major Guilbaud, našel generala Nobila in ostanek njegove posadke. Vest je bila danes zjutraj tudi uradno potrjena. Po še nepotrjenih vesteh je Larsen našel tudi oni del Nobileve posadke, ki je z zrakoplovom »Italio« izginil.

— Kingsbay, 20. junija. Danes zjutraj je dospela semkaj vest, da je znani polarni raziskovalec Amundsen, ki je na francoskem letalu »Latham« s pilotom majorjem Guilbaudom predvčerajšnjim odletel s Spitzbergov proti severu, da pomaga pri reševalni akciji, našel generala Nobila in njegove tovariše ter srečno pristal. Vest je bila tekom dopoldneva potrjena. General Nobila sam je poslal poveljniku parnika »Citta di Milano«, ki služi kot operacijska baza za poizvedovalne polete, da je pomoč dospela ter da je Amundsen pristal.

Nobile obenem sporoča, da je zavladoval med posadko nepopisno veselje, ko so spoznali, da jih je letalo opazilo in začelo pristajati. Sprva se je dozevalo, da bo letalo tudi tokrat krenilo mimo njih kakor zadnje dni že širikrat. Posadka je zložila vse količkej nepotrebne predmete v grmado in jih zažgala. Na ta način je opozorila letalce nase. Letalo je pristalo na široki odprini v ledu, kjer je nastalo malo jezero. Amundsen je pripeljal s seboj živila, obleko, zdravila in municijo, pa tudi gumijaste zložitve čolne z vsemi potrebščinami da bi mogla Nobileva posadka v čolnih nadaljevati potovanje proti kopnini, dokler se ne približajo rušilci ledu in jih sprejmejo na krov. Amundsen se bo tekom današnjega dne vrnil na Spitzberge, da organizira nadaljno ekspedicijo. Obstojna načrta, da bi Nobilevi ljudje nadaljevali potovanje v čolnih, pri čemur bi jih vodili letalci, ki bi vzdrževali zvezo med posadko in ladjami.

Po drugi doslej še nepotrjeni vesti je letalec Larsen, ki je odletel istočasno z Amundsenom proti severu, našel tudi ostanek Nobileve ekspedicije, ki jo je vihar s polomljenim zrakoplovom odnesel neznano kam. Po prvih vesteh je zrakoplov pristal 32 km severno — vzhodno od postojanke Nobila. Ker ni imel radioaparata, se ves čas ni mogel javiti in je bil popolnoma prepričen usodi. Vest pa se zdi verjetna, ker so vsa letala, ki so bila na iskanju, zadnje dni raziskovala ozemlje, ki ga je označil Nobile kot svojo postojanko.

Iskanje je otežkočalo dejstvo, da je blesk ledu in nastalih vodnih površin jemal letalcem vid. Šele ko je Nabilova posadka zakurila velik ogenj in se je valil proti nebu gost dim, so jih letalci opazili.

General Nobile je maja startal v Milano ter je letel nad Ljubljano. Dne 6. maja je došel v Kingsbay in je istega dne nadaljeval polet proti Spitzbergom. Dne 23. maja je prišla vest, da je dosegel severni tečaj in tam vrgel na tla italijansko zastavo in papežev križ. Dne 25. maja so došli do »Italio« zadnje radio-vesti, nato pa je sledila katastrofa. Vse radio-postaje so stopile v akcijo in šele 29. maja so ujele prve klice »Italio«, ki je prosila nujne pomoči. Pozneje so zveze bile ponovno pretrgane in šele od 3. junija dalje so prihajala podrobnejša poročila o katastrofi, ki je zadela Nobilevo ekspedicijo.

S tem, da je posadka najdena in vzpostavljena zveza, je tragedija »Italio« v prvem delu zaključena. Če se uresničuje vesti, da je najden tudi drugi del posadke, je računati s tem, da bo vsa posadka že v par dneh na varnem, nakar bodo znane podrobnosti o poletu in nesreči »Italio«.

Sprememba v čl. diplomatski službi

— Praga, 20. junija. V nekaj mesecih, najpozneje pa do septembra pride v češko-slovaški zunanji službi do številnih sprememb oziroma novih imenovanj. Več konzulov, med njimi n. pr. tržaški, bo pozvan v centralo, dočim bodo na njihova mesta imenovane nove osebnosti. Tudi nekatera poslaniška mesta, med njimi v Washingtonu, Braziliji in Haagu bodo na novo zasedena. Glede beograjskega mesta je gotovo, da bo po dosedanih dispozicijah ostalo nespremenjeno.

Edgar Wallace:

TRIJE PRAVIČNIKI

ROMAN.

»Policijska je zelo odlična institucija,« je rekel Leon. Na mizi je bil našel srebrno žlico za čevlje; lagotno jo je jel razgrevati nad plamenom in žlica je kmalu postala tako vroča, da jo je moral oviti s svilenim robcem. »Toda če imate posla z zločini, ki so združeni z nasilstvi, je na nesrečo stvar taka, da moralno prigovarjanje in pohlevno ravnanje v naših nasprotnikih ne vzbuja nič strašnejšega kakor zgolj občutek zadoščenja, posmeha in prezira. Angličani, ki jim je zakon bog, so se odvadili zapiranja zahrbtnih morilcev in jih rajši dajo temeljito pretepeti. In od takrat je število zavratnih morilcev zelo padlo. Ko so ruski banditi prišli v London, so oblastva ukrenila edino pravilno... umaknila so policijo in so mobilizirala artiljerijo, ker jim je bilo samo do tega, da bandite za vsako ceno pobijejo. Sila ima strah pred silo. Revolverski junak se boji strelnega orožja. Kaj sem še hotel reči... Čul sem, da je »stara garda« zopet polnoštevno na okolihi?«

Ce je Leon začel piskati na to piščalko, je lahko nadaljeval po cele ure. »Ne vem, kam merite,« je zamrmral Monty.

Leon Gonsalez je dvignil črno, kadečo se in osajeno žlico in jo približal njegovemu obrazu.

»Memim, da bo dovolj,« je rekel in je počasi stopil k postelji.

Mož na postelji je v zli slutnji dvignil noge kvišku, toda močna roka ga je zgrabila za gležnje in jih vzravala.

»Odšli sta na umetniški ples,« Celo skozi robec je glas zvenel hriparavo.

»Na umetniški ples?« Gonsalez mu je vzel robec iz ust, žlico je pa vrnil v kamin.

»Zakaj sta odšli na umetniški ples?«

»Hotel sem se ju za noč iznebiti,«

»Ali... ali je morda tudi Oberzohn na plesu?«

»Oberzohn?« Montyjev smeh je zvenel skoro histerično.

»Ali pa Gurrther?«

To pot se Mr. Newton ni smejal.

»Ne vem, kaj mislite,« je rekel.

»O tem se bova pozneje pomenila natančneje,« je odvrnil Leon malo marno in je razvezal voz na robcu, s katerim ga je bil zvezal na gležnjih.

»Tako, zdaj lahko vstanete. Kdaj se vnete?«

»Ne vem. Rekel sem Johani, da se ji ni treba žuriti, ker pričakujem poseta.«

To je zvenelo verjetno. Leon se je spomnil, da je umetniški ples nekaka maskerada; videl je v tem zadosten razlog, da sta deklici odšli skozi gosposkarsko poslopje, namestu da sta se poslužili glavnih dveri. In kakor da je čital Leonove misli, je Newton pojasnil: »Mis Leicestrove sta je domislila, da bi bilo bolje oditi čez dvorišče... Bilo ji je nekoliko neprično... oble-

čena je bila v donimo.«

»Barve?«

»Zelene z rdečkasto kapuco.«

»Dokaj kričeče barve. Zakaj?«

»Zakaj? Tega prav za zdrav sam ne vem,« je zagodnjel Newton; sedel je na postelji in si oblačil nogavico. »Vem pa, Gonsalez,« je dodal pol v jezi, pol v strahu, »da vam bo še žal, ker ste tako ravnali z menoj.«

Leon je odšel k vratom in jih odklenil.

»Ce je vam ne bo še nekoč žal, da vas nisem ubil!« je odgovoril in že ga ni bilo več.

Monty Newton je počakal, dokler ni virka postava zavila po pločniku okrog vogala. In potem je odhitel, obut samo na eni nogi, dol, da pozove telefonsko številko New - Cross 93.

8.

Oberzohnova hiša.

V trikotniku, čigar dve stranici sta tvorila tira dveh križajočih se železniških prog, osnovnico pa temne in lene vode kamala Grand - Surrey, so stale puščobne razvaline skladišča, v katerem je bilo svoje dni shranjeno blago družbe Oberzohn & Smitts.

Cez to skladišče je o priliki nočnega napada na London za svetovne vojne plul Zeppelin in je vrzel zažigalno bombo, ki je napravila v strehi veliko in grdo luknjo. Požar, ki je nato izbruhnil, je ugrabil in zlomil okenske okvire. Streha je kakor po čudežu ostala nedotaknjena, izvzemši očrnele rohove okoli grmatne luknje, iz katere so buhteli do sto čevljev visoki plameni.

Sredi trikotnika je stala rdeča vila; bila je še grša ko tovarna, ker ji je nedostajalo neizbrisljive veličine tragedije in patosa, ki je lastna slehernemu pogorelemu poslopju, najsi je bilo v dobi sijaja še tako grdo.

Vila je bila zidana po Oberzohnovem načrtu in je bila popoln dvojnik njegove rojstne hiše na Švedskem. Imela je visoke, razcepljene okraske, nesomerno razdeljene in na mestih, kjer bi jih človek najmanj pričakoval. Streha je bila krita s sivo opeko. V dverih nenavadne oblike so bila steklena polnila, žerjavi in psi iz litega železa so pa obrobili ozko pešpot med bohotno rastlinami koprivami in drugim plevelom. Ki so predstavljali vrt.

Tod je stanoval na samotni, pa ne sam. Zakaj v hiši sta bivala dva moža, debela švedska kuharica in zelo neimennitna služkinja; dekle praznega obraza, ki je brez mrmranja delala od solnčnega vzhoda pa do polnoči, ki je redko kaj zmirala in se ni nikdar smejala. Obema možakoma je bilo kakih trideset let. Imela sta svojo sobo v stolpih na obeh koncih poslopja in sta se malo brigala drug za drugega. Časih sta kvartala s stariimi, mastnimi kvartami. Govorila sta pa med seboj le najpotrebnejše. Bila sta mršava dečka uparlih obrazov in sta si v fiziognomiji nekoliko naklovala. Oba sta imela tenke ravne ustnice, oba sta imela okrogle, izbuljene temne oči, v katerih se je zdelo, da igra živja, a zlovešča radovednost.

Kapitan Wilkins o usodi Nobileve ekspedicije

Oficijelno poročilo italijanskega mornariškega ministrstva o Nobilevi ekspediciji. — Peš bi dosegla ekspedicija obalo šele koncem septembra.

V nedeljo je povabilo italijansko mornariško ministrstvo novinarje in jih mornariško ministrstvo novinarje in jih obvestilo o usodi Nobileve ekspedicije. V ministrstvu so novinarjem najprej izražali obžalovanje, da se širijo po listih o ekspediciji vesti, ki sploh ne odgovarjajo resnici. Avtentične so samo radiobrojave Nobilevega parnika »Citta di Milano«, ki jih je ministrstvo potom »Agenzie Stefani« takoj in v celoti sporočilo javnosti. Izjemo je napravilo samo s poročilom, v katerem je rečeno, da so nekateri člani ekspedicije ranjeni. To poročilo je bilo objavljeno dan pozneje, in sicer iz obzirnosti do rodbinskih članov. Iz istih motivov ministrstvo ni objavilo poročila generala Nobile o belih medvedih, ki so se pojavili blizu njegovega taborišča.

Italijanska vlada je storila vse, da priskoči Nobileu na pomoč in reši njegovo ekspedicijo strahne smrti v večnem ledu. Od 12. t. m. je pomožna akcija koncentrirana, ker je bilo tega dne že znano, kam se je treba obrniti. O skupini generala Nobilea so v ministrstvu novinarjem povedali, da ima dovolj živil, ker je bila v gondoli zaloga živil za tričlansko ekspedicijo, ki naj bi se spustila na severni tečaj in ostala tam nekaj časa, da prouči najskrajnejšo točko naše zemlje. Pač pa ni bilo v gondoli orožja in to utegne postati usodno. Kako je nastala katastrofa, še ni točno znano. Najbolj verjetno je, da se je zrakoplov pri padcu na ledeno goro raztrgal. V ministrstvu so novinarjem dovolj jasno namignili, da se boje zo usodo skupine, ki jo je zaneslo z balonom kakih 30 km dalje od Nobileve skupine. Če je pa ta skupina srečno pristala in njeni člani niso ranjeni ali ubiti, je na boljšem, nego Nobileva skupina, ker ima mnogo živil in tudi orožja. Ministrstvo je končno naprosilo novinarje, naj približijo v listih javno zahvalo onim državam, ki so se udeležile pomožne akcije.

»Citta di Milano« poroča, da sta se letalca Larsen in Lützow-Holm vrnila na parnik »Braganza«. Nad polarnim ozemljem sta krožila nad eno uro, toda opazila nista nobenih sledov o Nobilevi ekspediciji. Toda Nobile je takoj sporočil, da je opazil oba aeroplana in navedel tudi kraj, kamor je zaneslo morje. Po zadnjih vesteh je ledena gora, na kateri čaka Nobileva skupina svoje usode, na 80. stopinji 33 minut severne širine in 27 stopinji 12 minut zapadne dolžine. Ta kraj je oddaljen približno 5 milj od otoka Foyna in 8 milj od kraja, ki ga je navedel Nobile v predzadnjem poročilu. S tem je vsaj teoretično dana možnost, da aeroplani na prihodnjem poletu najdejo Nobilea. Larsen je letel v smeri Severni rtič, Spitzbergi, rtič Platen in otok Rebs, dočim je letel Lützow-Holm vzporedno z linijo 80 stopinj 40 sekund južnega dela otoka Karla XII. Na povratku je

letel nad rtičem Platen in sledil sledovom sani, ki so se napotile 13. t. m. iz zaliva Wahlenberg proti severu. — Blizu otoka Sodresby je opazil sani in oba člana pomožne ekspedicije. Po povratku sta letalca izjavila, da so vremenske prilike in stanje ledu v pokrajini, po kateri hodi očividno tričlanska skupina Nobileve ekspedicije, zadnje dni zelo ugodne.

Francosko letalo »Latham« je startalo v ponedeljek popoldne ob krasnem vremenu v Tromsø. Na krovu sta francoski pilot Guilbaud in Amundsen. V Oslu je startalo v ponedeljek popoldne za polet na Spitzbergo eno švedsko in eno finsko letalo. Sestra češkega učejaka dr. Behounka je naprosila Junkersove zavode, da bi ji dovolili udeležiti se poleta v polarne kraje, ker bi rada iskala svojega brata. Junkersovi zavodi so ji odgovorili, da so prva letala že startala, da se pa lahko udeleži poleta z drugo skupino letal.

Zadnji letalec, ki je prehitel Nobilea v poletu na severni tečaj, je bil kapitan Wilkins, ki je preletel s svojim pilotom Eielsonom severni tečaj z ameriške strani na severozapadni del Spitzbergov. O »Timesu« objavlja Wilkins članek, v katerem izraža svoje mnenje o usodi Nobileve ekspedicije in možnosti rešitve. Wilkins trdi, da položaj Nobileve ekspedicije ni brezupen, vendar pa je zelo kritičen. Nesrečna ekspedicija sicer ni daleč od kopnega, vendar je pa tako oddaljena od obale, da jo bo težko rešiti. Nobileva ekspedicija je običajna na ledeni gori, ki jo meče morje semintja. Ledene gore zadaj vajo pogosto druga ob drugo in lahko se zgodi, da se ena razbije in potopi. Tudi svojo velikost ledena gora stalno menja. Nekatero so tako velike, kakor hiše, druge pa tako ogromne, da je na njih prostora za celo naselbino. Zgoraj so pokrite z mehkim, sipastim snegom, tako da ni mogoče ležati na njih. Nobileva ekspedicija mora biti torej noč in dan na nogah, a ponoči morajo nesrečni telovaditi, da jim ne otrpne udje, ker temperatura čez noč zelo pade. Če bi imeli puške, bi lahko streljali morske pse in se hranili s svežim mesom. Brez orožja si pa ne morejo pomagati, ker najbrž nihče ne zna loviti živih morskih psov, kakor jih love Eskimi. Usodno lahko postane za Nobilevo ekspedicijo dejstvo, da se noben član ni seznanil za življenje med Eskimi in da ne pozna njihovega načina lova.

Zima ob tem letnem času v polarnih krajih ni prestra, vendar je pa temperatura tako nizka in voda tako naglo izhlapeva, da preti ekspediciji tudi od te strani nevarnost. Pitne vode ima ekspedicija v izobilju, ker se led taja. Posadki »Italie« bi se dalo pomagati na ta način, da bi ji vrgli iz aeroplana orožje, živila in rešilne čolne. Šolci bi lahko pluli nesrečni udeleženci Nobileve ekspedicije od ene ledene

gore do druge in čeprav bi ne mogli doseči kopnega, ki se njihov položaj znatno izboljša. V enem mesecu bi mogli doseči s čolni obalo. Peš pa pridejo pozneje. Ledolomci lahko prodro do Nobileve ekspedicije samo, če led ni predeb.

Letalca Larsen in Holm porabita vsako ugodno priliko za polet na ozemlje, kjer blodi Nobileva ekspedicija. Na Severni rtič pa doslej še nista došla, ker zastirajo nebo gosti oblaki. Čim se vrnejo z drugega poleta, pošljejo proti severu pomožno ekspedicijo s sanimi in psi pod vodstvom kapitana alpincev Soria.

Korupcija povsod

V nedeljo se je vršila na Dunaju zanimiva nogometna tekma med dvema prvorazrednima kluboma, in sicer Hakoah in WTC, ki je imela odločiti, kateri obeh rivalov pride v drugi razred. Usoda je bila naklonjena WACu, ki je svojega nasprotnika odpravil s 4 : 1. Toda takoj po tekmi je Hakoah vložila na avstrijski nogometni savez protest, v katerem navaja, da se je pustil vratar kluba FAC Köhler podkupiti, da je v tekmah proti kluboma Sportklub in WAC namenoma ložiral in pustil lahko ubranljive žoge tako, da sta oba kluba zmagala in si priborila točke, ki so jima bile potrebne, da ostaneta v prvem razredu. Köhler je baje dobil za uslugo 4000 šilingov. Na ta način je bila seveda najbolj oškodovana Hakoah.

Tako Hakoah. Toda dočim se savez peča z njenim protestom, je nastala nova korupcijska afera, ki pa ni preveč laskava za Hakoah samo. Tik pred odločilno tekmo Hakoah — WAC je izjavil branilec Becher, da so bili pri njem odlični funkcionarji Hakoaha in ga skušali pregovoriti, da slabo igra proti Hakoah in ji na ta način omogoči zmago. Za to so mu baje ponujali 5000 šilingov, t. j. 40.000 Din v naši valuti. — Kakor je videti, bo imel avstrijski savez precej dele, predno bo očistil Avgijev hlev.

Povratek posadke „Bremena“

Včeraj so nemški prekooceanski letalci na povratku v domovino pristali v Bremerhavnu. Prebivalstva, ki je bilo pravočasno obveščeno o prihodu letalcev, vse mesto je bilo na nogah. Ob 10. so sirene s parnika »Columbus« naznanile prihod letalcev, istočasno se je pa dvignila v zrak večja letalska ekipa, ki je krožila nad mestom in pozdravljala junaške letalce. Čim so letalci izstopili in sedli v avtomobile, so zatulile v mestu sirene, zvonili so zvonovi, oglašale so se piščalke in hupe in prebivalstva se je polastilo nepopisno navdušenje. Letalce je sprejelo v mesto 90 avtomobilov. Ob 13. so letalci dospeli v Bremen, ki jim je priredil triumfalen sprejem. Danes sprejme letalce Berlin, kamor poletijo v letalih, popreje se pa ustavijo v Hamburgu.

K. mag. št. 25.941/27. ref. IX.

1208

Razglas.

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje oddajo naorave zbiralnega kanala na Kette-Murnovi cesti, med Prisojno ulico in Vilharjevo cesto. Ponudbe je pod občajnimi pogoji vložiti pri Mestnem gradbenem uradu, Šolski drevored 2/II do 928 do 11. ure dopoldne. Tam se dobe vsi potrebni razpisni obrazci in načrti.

Mestni magistrat ljubljanski, dne 19. junija 1928.

KLIŠEJE

VSEH VRST, ČRTNE IN AVTO-TIPIJE, IZDELUJE PO PREDLOŽENIH RISBAH, PEROPISIH IN SLIKAH ZA NAVADEN TISK ALI ZA FINEJŠO IZVEDBO V ENI ALI VEČ BARVAH TOČNO PO NAROČILU IN V NAJKRAJŠEM ČASU PO NIZKIH CENAH

JUGOGRAFIKA, LJUBLJANA
TISKOVNA IN ZALOŽNA DRUŽBA Z O. Z. SV. PETRA NAS. 29

Naiboljšje
„PUCH“ KOLO
in najtrpežnejše
dobi se po solidni ceni in
tudi na obroke te pri trdki
IGN. VOK, Ljubljana
Tavčarjeva ulica štev. 7.

2 leti kredita
VSEH VRST
mizarski in kolarski stroji
posamezni in univerzalni z vgrajenimi motorji ali brez njih
Polnojemniki
Welker Werke I. Wachstein, Wien X/II,
LAXENBURGERSTRASSE 12

Za dom
za šivilje, krojače, čevljarje itd.
STOEWER
šivalni stroj
Le ta Vam poleg šivanja entia (obšiva), veze (šika), krpa perilo in nogavice. Brez vsakega premikanja plošč in drugo je stroj v minuti pripravljen ali za vezenje in ravno tako hitro zopet za navadno šivanje. — Poleg vseh prednosti, ki jih zavzema šivalni stroj STOEWER, je tudi najcenejši.
Ne zamudite ugodne prilike in ogledite si to izrednost pri
Lud. Baraga,
Ljubljana, Šelenburgova 6, L.
Brezplačen pouk v vezenju, rabi aparatov itd. — Ugodni plačilni pogoji. — 15letno jamstvo.

Fotografski ateljer
na obali v Splitu, dobro uveden, prodam takoj radi odpotovanja. Potrebno v gotovini Din 40.000. — Ponudbe: Vesanović, Split, Gorski put 2. 1205
Naprodaj par prav dobro ohranjenih
moških oblek.
Naslov v upravi »Sl. Nar.«. 1207

Šivilja
za damske obleke in perilo išče službo; event. gre šivat v trgovino s perilom. Nastop lahko takoj ali s 1. julijem. — Ponudbe pod »Pridna in poštena/1206« na upravo »Slov. Naroda«.

Trgovsko opravo
pripravo za manufakturno, galanterijo, papir — prodam. — Naslov v upravi »Slov. Naroda«. 1201

Bukova drva
suha, ponudbe proti takojšnjemu plačilu — družbi »Ilirija«, Ljubljana, Vilharjeva cesta. 1204

Posojilo 30.000 Din
išče trgovec v svrhu povečanja svoje trgovine na zelo prometnem kraju na deželi. Garancija in obresti zasigurano. — Ponudbe pod »Prometni kraj/1199« na upravo »Slov. Naroda«.

Flobert-puške

Lovske puške, browninge, pištole za straženje psov, samokrese, toplice, za lovski in ribiški potrebnosti ter umetniški ogenj.
F. K. K. puškar. Ljubljana.
Šelenburgova ulica št. 6.

Ocarinjenje
vseh avtorskih, izvoznih in tranzitnih pošiljk ostrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik, LJUBLJANA, Mazarinova cesta 9 (nasproti carinarni). Revizija pravilnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno 51-T